

ODSTRAŇTE STARÝ KVAS

Kázání ze soboty 26.3.2016 – br. Michal Balcar

1 Kor 5,7-8

Odstraňte starý kvas, abyste byli novým těstem, vždyť vám nastal čas nekvašených chlebů, neboť byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus. Proto slavme Velikonoce ne se starým kvasem, s kvasem zla a špatnosti, ale s nekvašeným chlebem upřímnosti a pravdy.

Chamec

Biblický text pro dnešní večeri Páně je založen na jednom z rituálů, který je součástí židovského svátku pesach. Předtím, než pesach začne, je totiž třeba z domu odstranit kvas – hebr. chamec חמץ. Doslova to znamená „zkvašený, zkysaný“ a jedná se o tradiční židovské označení pro kynuté těsto nebo jídlo, jež je zakázáno vlastnit a konzumovat o svátku Pesach. Za chamec je považováno cokoli, co obsahuje enzymy z pěti druhů obilovin (pšenice, ječmen, žito, oves a špalda) a přijde do styku s vodou a před tepelnou úpravou je takto ponecháno déle než 18 minut. Po odstranění všeho chamecu z domu je nutné provést formální prohlédání v předvečer Pesachu. Hledání chamecu (בדיקת חמץ, bdikat chamec) provádí hlava rodiny, jeho manželka, případně jiný člen rodiny (starší třinácti let). Hledající prochází všechny místnosti se svíčkou a prohlédává místa, kde by mohl chamec nedopatřením zůstat. V případě, že je nalezen nějaký chamec, musí být uložen do speciální nádoby nebo tašky a druhý den je spálen.

Kvas v Korintu

A právě tento rituál má Pavel na mysli, když vyzývá korintské věřící k tomu, aby odstranili starý kvas. Kvas podle Pavla symbolizuje zlo a špatnost, kdežto nekvašené chleby – macesy – symbolizují pravdu a upřímnost.

Co to znamená v kontextu celého Pavlova uvažování? Výzva k odstranění kvasu se objevuje v kapitole, kterou Český ekumenický překlad nazývá: Případ nemravnosti. Velmi stručně bych si dovolil připomenout, o co jde a odkazuji případné zájemce o hlubší exegezi na kázání Jiřího Lukeše na toto téma. V korintském sboru se objevil případ nesprávného sexuálního vztahu, jež Pavla pobouřil, protože „takový bychom nenašli ani mezi pohany.“ Jakýsi člověk žil se ženou svého otce, tedy svou macechou. Ovšem Pavlův hněv nevyvolal tolik tento člověk, jako spíše reakce korintského sboru. Nebo její absence. Zdá se totiž, že tento člověk zastával významné postavení v korintské společnosti. Pro celé křesťanské společenství bylo tedy věcí prestiže, aby někdo takový byl jeho součástí. A proto se jeho sexuálně nevázané chování tolerovalo. Jenže Pavel upozorňuje na velké nebezpečí. Je totiž v povaze kvasu zla a špatnosti všeho kolem sebe proměnit.

Co je kvas

My dobře víme, co je to kvas. Stačí připomenout dvě slova: „Přiměřeně, přiměřeně...“ a hned nám naskočí kouzelná scéna, v níž Vlasta Burian a Jan Werich házejí do díže všechno, co jim přijde pod ruku. Kvas pak způsobí to, že těsto začne nekontrolovatelně kynout a naplní celou místnost. Z chemického hlediska se jedná o kvasinky, které se začínají množit,

pokud mají dost potravy a teplo. Kvasinky přitom vylučují CO₂, který způsobuje, že těsto nabývá na objemu. Každý z nás někdy viděl kostku kvasnic, která se promísí s moukou a vodou a najednou se začnou dít věci. A tak je to i s kvasem zla a špatnosti. Té mouky může být mnohem víc než kvasu a přesto se celá promění. Proto je Pavel natolik rozezlen na korintské. Má o ně strach. Ví, že kvas zla a špatnosti změní každého z nich, pokud se ho nezbaví. Ba naopak pokud si ho hýčkají.

Chames v Exodu

Co symbolizují nekvašené chleby v původním příběhu o exodu? Spěch za Hospodinem. Během prvních Velikonoc totiž do svobody vyšel jenom ten, kdo nečekal, až mu těsto vykyne. Kdo si počkal na nadýchaný voňavý chlebiček, ten ještě dnes sedí v egyptském otroctví. Macesy jsou tedy symbolem spěchu, jenž pramení z důvěry v Hospodina. Macesy symbolizují poznání, že nyní je čas vyjít za Pánem.

Kynuté nebo nekynuté?

Macesy nejsou ve srovnání s kynutým těstem příliš chutné (a to je Maruščin chlebiček vynikající). Jsou suché, lepivé a dusivé. Oproti tomu chleba z kynutého těsta je měkoučký, nadýchaný s krásně křupavou kůrčičkou. V symbolické rovině nám tím Hospodin připomíná, že ne vždycky je snadné jít za pravdou a upřímností a že někdy pěkně drhnou v krku. A že zlo a špatnost někdy krásně voní i krásně chutnají, ale potom přijde veliké bolení břicha.

Kvas Božího království

Sám Ježíš použil motiv kvasu způsobem, jenž neodpovídá Pavlově metafoře. V Matoušovi 13,33 k němu přirovnává království nebeské: *Pověděl jim i toto podobenství: „Království nebeské je jako kvas, který žena vmísí do tří měříc mouky, až se všechno prokvasí.“* Pak by proti sobě stály dva druhy kvasu, jež mají oba potenciál změnit celého člověka. Otázka je, zda se necháme prokvasit starým kvasem zla a špatnosti a nebo kvasem království nebeského. My všichni, kdo jsme dnes přišli, se chceme držet pravdy a upřímnosti, protože věříme, že i za nás byl obětován velikonoční beránek – Kristus.